

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) NUTARTIS
2004 m. gruodžio 14 d. *

Byloje C-1/04 SA

dėl prašymo leisti areštuoti Europos Bendrijų Komisijos valdomą turtą, pateikto
2004 m. kovo 15 d.,

Tertir-Terminais de Portugal SA, įsteigta *Terminal do Freixieiro* (Portugalija),
atstovaujama advokatų G. Vandersanden, C. Houssa ir L. Levi bei *advogado*
F. Gonçalves Pereira, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Briuselyje (Belgija),

ieškovė,

* Proceso kalba: prancūzų.

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą I. Martinez del Peral Cagigal ir F. Clotuche-Duvieusart, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai A. Borg Barthet, S. von Bahr (pranešėjas), J. Malenovský ir A. Ó Caoimh,

generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kancleris R. Grass,

išklausęs generalinį advokatą,

priima šią

Nutartį

- 1 Savo ieškiniu pagal Portugalijos teisę įsteigta akcinė bendrovė *Tertir-Terminais de Portugal SA* (toliau – *Tertir-Terminais*) Teisingumo Teismo prašo leisti areštuoti Europos Bendrijų Komisijos valdomas ir kaip kompensacija Europos Bendrijos

mokėtinas sumas Bisau Gvinėjos Respublikai pagal 2002 m. sausio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 249/2002 dėl protokolo, nustatančio žvejybos galimybes ir kompensaciją, numatytą Europos ekonominės bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos vyriausybės susitarime dėl žvejybos Bisau Gvinėjos vandenyse laikotarpiui nuo 2001 m. birželio 16 d. iki 2006 m. birželio 15 d., sudarymo (OL L 40, p. 1).

Bylos faktai

- 2 *Tertir-Terminais* savo ieškinyje nurodė, kad ji sudarė sutartį su Bisau Gvinėjos Respublika dėl teisės naudoti Bisau uostą kaip koncesiją viešosioms paslaugoms.

- 3 Dėl šios sutarties vykdymo šalys bylinėjosi. Ši byla buvo perduota arbitražiniam teismui, kuris nurodė Bisau Gvinėjos Respublikai sumokėti *Tertir-Terminais* įvairias sumas, iš viso apie 6 000 000 eurų. Šis sprendimas buvo priimtas Prancūzijoje.

- 4 *Tertir-Terminais* pranešė Komisijai apie sumų, kurias Bendrija turi sumokėti Bisau Gvinėjos Respublikai pagal Reglamentą Nr. 249/2002, areštą.

- 5 Komisija informavo *Tertir-Terminais*, kad ji nesutinka su šiuo areštu, nes pastarojo vykdymas kliudytų Bendrijos nepriklausomybei ir geram funkcionavimui, o to

išvengti siekiama protokolo dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų (toliau — protokolas) 1 straipsniu.

Prašymas Teisingumo Teismui

- 6 *Tertir-Terminais* pagal protokolo 1 straipsnį Teisingumo Teismo prašo leisti areštuoti Komisijos valdomas ir kaip kompensacija Europos Bendrijos mokėtinas sumas Bisau Gvinėjos Respublikai pagal Reglamentą Nr. 249/2002.

- 7 Pagrindinį reikalavimą *Tertir-Terminais* grindžia tuo, kad iki šiol Teisingumo Teismo pateiktas protokolo 1 straipsnio aiškinimas yra platesnis nei tarptautinės teisės pripažintas turto arešto imunitetas ir kenkia pagrindinei teisei į sąžiningą procesą, išplaukiančiai iš Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos 1950 m. lapkričio 4 d., 6 straipsnio, taip pat teisei į nuosavybės apsaugą, numatytai prie šios konvencijos pridėto protokolo 1 straipsnyje.

- 8 Papildomą reikalavimą *Tertir-Terminais* grindžia tuo, kad ginčijamas areštas nėra toks, kuris kliudytų Bendrijų funkcionavimui ar nepriklausomybei. Jos teigimu, kompensacija, numatyta Reglamente Nr. 249/2002, yra tik atlyginimas už paslaugą, tai yra už Bisau Gvinėjos Respublikos suteiktą galimybę žvejoti. Net jei ši kompensacija būtų bendrosios politikos dalis, šis areštas nekliudytų Bendrijos funkcionavimui ir nepriklausomybei.

- 9 Komisija Teisingumo Teismo prašo atmesti *Tertir-Terminais* prašymą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 10 Pirmiausia reikia priminti, kad protokolo 1 straipsnis numato, jog „Be Teisingumo Teismo leidimo Bendrijų nuosavybei ir turtui negali būti taikomos jokios administracinės ar teisinės suvaržymo priemonės“. Šią nuostatą Teisingumo Teismas aiškino taip, kad jos tikslas yra apsaugoti Bendrijų funkcionavimą ir nepriklausomybę nuo kliudymų (1989 m. balandžio 11 d. Nutartis *Générale de Banque prieš Komisiją*, 1/88 SA, Rink. p. 857, 2 punktas; 2001 m. gegužės 29 d. Nutartis *Cotecna Inspection prieš Komisiją*, C-1/00 SA, Rink. p. I-4219, 9 punktas ir 2003 m. kovo 27 d. Nutartis *Antipapas prieš Komisiją*, C-1/02 SA, Rink. p. I-2893, 12 punktas).
- 11 Iš tokio protokolo 1 straipsnio aiškinimo išplaukia, kad Bendrijoms suteiktas imunitetas nėra absoliutus ir kad arešto sukeltas suvaržymas gali būti leistinas ta dalimi, kuria nerizikuojama kliudyti Bendrijoms funkcionuoti (kaip pavyzdį, žr. minėta nutartimi *Générale de Banque prieš Komisija* leistą turto areštą).
- 12 Toks aiškinimas yra suderintas su valstybių ir tarptautinių organizacijų imunitetų srityje taikomomis bendromis tarptautinės teisės taisyklėmis.

- 13 Iš to išplaukia, kad Teisingumo Teismo sprendimas, neleidžiantis įgyvendinti suvaržančios priemonės ir priimtas remiantis šiuo aiškinimu, neturėtų būti laikomas neteisėtu bei neproporcingu kišimusi į žmogaus teisių, apsaugotų įvairiomis tarptautinėmis sutartimis, įgyvendinimą, konkrečiau kalbant, teisės į nuosavybės apsaugą ar teisės kreiptis į teismą, kaip teisingo proceso sudedamosios dalies, įgyvendinimą.
- 14 Taigi iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, kad Bendrijoms funkcionuoti gali būti kliudoma suvaržančiomis priemonėmis, kurios daro įtaką bendrosios politikos finansavimui ar Bendrijų nustatytų veiklos programų įgyvendinimui (minėtų nutarčių *Générale de Banque prieš Komisiją* 9 ir 13 punktai, *Cotecna Inspection prieš Komisiją* 12 punktas ir *Antipapas prieš Komisiją* 15 punktas).
- 15 Pagal EB sutarties 3 straipsnio e punktą Bendrijos veikla apima bendrą politiką žuvininkystės srityje, kurios tikslai apibrėžti EB 32–38 straipsniuose.
- 16 Bendrija EB sutarties 37 straipsnio pagrindu sudarė daug susitarimų dėl žvejybos su trečiosiomis valstybėmis, kurie numato Bendrijos valstybėms žvejybos galimybę minėtų šalių teritoriniuose vandenyse mainais į kompensaciją.
- 17 Vienas iš tokių susitarimų, 1980 m. vasario 27 d. sudarytas tarp Bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos ir susijęs su žvejyba šios valstybės vandenyse, buvo patvirtintas 1980 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentu Nr. 2213/80 (OL L 226, p. 33).

- 18 Reglamentu Nr. 249/2002 Taryba patvirtino protokolo, nustatančio žvejybos galimybes ir kompensaciją laikotarpiu nuo 2001 m. birželio 16 d. iki 2006 m. birželio 15 d., sudarymą.
- 19 *Tertir-Terminais* prašymas susijęs su Bendrijos lėšomis, kurios skirtos sumokėti Bisau Gvinėjos Respublikai kompensaciją pagal pastarąjį reglamentą.
- 20 Reikia konstatuoti, kad net laikinas turto areštas galėtų daryti įtaką bendrosios žuvininkystės politikos funkcionavimui.
- 21 Pirma, dėl tokios suvaržančios priemonės galėtų būti nutrauktas žvejybos susitarimas su Bisau Gvinėjos Respublika. Iš tiesų pagal protokolo, patvirtinto Reglamentu Nr. 249/2002, 6 straipsnį pastaroji turėtų teisę nutraukti šio protokolo taikymą tuo atveju, jei Bendrija nutrauktų mokėjimus, numatytus kaip kompensacija už galimybę žvejoti.
- 22 Antra, toks turto areštas galėtų sukelti neigiamų pasekmių Bendrijos ir trečiųjų šalių santykiams žuvininkystės srityje, ypač ta dalimi, kuria jie susiję su Bendrijos galimybe sudaryti su pastarosiomis susitarimus dėl žvejybos.
- 23 Esant šioms aplinkybėms darytina išvada, kad leidimas areštuoti Komisijos valdomą turtą gali kliudyti geram Bendrijų funkcionavimui ir nepriklausomybei.

24 Iš to išplaukia, kad *Tertir-Terminais* prašymas turi būti atmetas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

25 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Komisija prašė *Tertir-Terminais* padengti bylinėjimosi išlaidas, o pastaroji pralaimėjo, todėl ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nutaria:

1. Atmesti prašymą.

2. Priteisti iš *Tertir-Terminais de Portugal SA* bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.